

AVOCATUL POPORULUI

Domeniul privind
prevenirea torturii – MNP

Aprob
Avocatul Poporului

Renate Weber

Raport
privind vizita efectuată la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă
din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Neamț,
județul Neamț

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare.
2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare.
3. Recomandări.

Bacău – 2026

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Potrivit normelor legale, instituția Avocatul Poporului, prin Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție, îndeplinește atribuțiile de Mecanism Național de Prevenire a torturii (MNP), în sensul Protocolului opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante.

În temeiul dispozițiilor prevăzute la art. 2 alin. (2), art. 16 alin. (1), art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborate cu dispozițiile art. 4 alin. (1) și art. 19 din Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii, cu dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019 și Planul anual de vizite, aprobat de Avocatul Poporului, la data de 23.03.2026, instituția Avocatul Poporului, prin MNP, a efectuat o vizită inopinată la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean (I.P.J.) Neamț, județul Neamț (denumit în continuare Centru sau C.R.A.P. Neamț).

Echipa de vizitare a fost formată din: doamna _____ doamna _____ și domnul _____, consilieri ai Centrului Zonal Bacău al instituției Avocatul Poporului, precum și domnul _____ - reprezentant al organizației neguvernamentale Asociația "Pro-Democrația Piatra-Neamț.

Vizita a avut ca obiective verificarea condițiilor de cazare și a tratamentului aplicat persoanelor custodiate, în vederea consolidării protecției acestora împotriva torturii și a reținerii, a exercitării fără discriminare a drepturilor și libertăților fundamentale, precum și a altor aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție, care pot apărea în timpul vizitei.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată.

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Neamț este amenajat în imobilul în care își desfășoară activitatea Inspectoratul de Poliție al Județului Neamț, fiind dat în folosință din luna noiembrie 2023, când s-a finalizat proiectul finanțat din fonduri europene nerambursabile cu titlul "Reabilitare termică în vederea creșterii eficienței energetice și modernizare spații de lucru la I.P.J. Neamț". Lucrările de eficientizare energetică și modernizare a clădirii au fost finanțate atât din fonduri externe nerambursabile, prin POR 2014-2020, cât și din fonduri de la bugetul de stat.

Centrul funcționează potrivit prevederilor legale în vigoare ce reglementează regimul executării pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal: Legea nr. 254/19 iulie 2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, Hotărârea de Guvern nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254 din 19 iulie 2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, Ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr. 14/2018 privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora, coroborate și cu alte acte normative (legi, ordine proceduri și dispoziții subsecvente), cum ar fi: Legea nr. 218 din 23 aprilie 2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, O.U.G. nr. 30/2007 privind organizarea M.A.I., aprobată cu modificări prin Legea nr. 15/2008, cu modificările și completările ulterioare, H.G. nr. 416/2007 privind structura organizatorică și efectivele M.A.I., cu modificările și completările ulterioare.

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă este structura de specialitate care asigură primirea, înregistrarea, încarcerarea, supravegherea, paza, punerea în libertate și respectarea drepturilor și libertăților persoanelor private de libertate, în condițiile prevăzute de lege.

Din partea Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Neamț au participat la discuții și la vizitarea acestuia șeful de centru, personal de pază și personal medical. Personalul unității vizitate a dat dovadă de disponibilitate și flexibilitate în discuțiile cu membrii echipei de vizitare.

La data efectuării vizitei, centrul avea o capacitate legală de cazare de 33 de locuri, la momentul vizitei fiind custodiate 33 de persoane, dintre care 32 de sex masculin și 1 de sex feminin, 32 de persoane majore și 1 minor (de sex masculin).

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Neamț dispunea de 15 camere de cazare, fără baie proprie, dispuse la demisolul clădirii I.P.J. Neamț. Persoana de sex feminin era custodiată separat de celelalte persoane, într-o cameră cu o capacitate de 1 loc, însă, potrivit declarațiilor personalului angajat, în funcție de necesități, centrul putea custodia mai multe persoane private de libertate de sex feminin.

Deși cazarea deținuților era diferențiată pe sexe, femeile fiind cazate separat față de bărbați, **la data efectuării vizitei minorii nu erau cazați separat de adulți. În timpul vizitei în centru, membrii echipei de vizitare au observat că persoana minoră era cazată în aceeași cameră cu**

o persoană privată de libertate majoră, deși acest lucru nu este recomandat de către convențiile și tratatele internaționale, dar și de legislația națională aplicabilă domeniului. Vulnerabilitatea minorilor cere, ca o chestiune de principiu, ca ei să fie cazați separat de adulți. Cade în sarcina administrației instituțiilor să ia măsuri speciale de precauție pentru a-i proteja pe minori de orice formă de abuz, inclusiv exploatare sexuală sau de altă natură. Membrii personalului trebuie să fie atenți la orice semne de amenințare (inclusiv agresiune fizică ori sexuală, abuz verbal, șantaj și furt al lucrurilor altui minor) și trebuie să știe cum să răspundă în consecință și să adopte o atitudine activă pentru a preveni astfel de incidente. Cu privire la acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră că centrul trebuie să aplice prevederile legale în domeniu, precum și convențiile și tratatele internaționale, astfel încât persoanele vulnerabile, care necesită atenție și tratament special – minori, femei, femei însărcinate, membri LGBTQIA+ etc. – să beneficieze de toată protecția pe durata șederii în centru. Drept urmare, membrii echipei de vizitare consideră necesar să se respecte prevederile legale referitoare la regimul de cazare special pentru minori.

Cât privește personalul, schema de personal prevedea 20 de angajați, din care 1 funcție de conducere (1 șef centru) și 19 funcții de execuție, la data efectuării vizitei **nefiind vacantă nici o funcție**. Cu privire la subdimensionarea statului de funcții, membrii echipei de vizitare au reținut că ultima solicitare de mărire a numărului de funcții a centrului a fost întocmită la data de 08.01.2025, fără a fi soluționată pozitiv. Având în vedere capacitatea centrului și numărul redus de funcții, membrii echipei de vizitare consideră necesar să se continue demersurile legale pentru mărirea schemei de personal, în concordanță cu necesitățile centrului, prin raportare la numărul activităților derulate în unitate.

Membrii echipei de vizitare au mai reținut că personalul corespundea cerințelor și cunoștea procedurile de lucru, însă **nivelul salariilor din domeniu era nemulțumitor, acest aspect fiind un impediment pentru fidelizarea angajaților.**

Exista întocmit un Plan anual de formare profesională continuă pentru personalul centrului, care cuprindea diverse teme, pe domenii de perfecționare: Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată, Reglementarea profesiei de polițist, Protecția datelor cu caracter personal, Folosirea mijloacelor de constrângere, Tehnici și strategii de comunicare pentru dezeskaladarea conflictelor în activitatea de poliție, Respectarea drepturilor omului în activitatea de poliție etc. **Cu privire la acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră**

oportun să se desfășoare permanent instruirii și formări profesionale cu privire la gestionarea situațiilor neprevăzute, precum și la legislația națională și internațională privind drepturile omului (Prevederile Codului penal-incidente în domeniul executării pedepselor și măsurilor privative de libertate, Combaterea și prevenirea torturii – Normele C.P.T.).

Referitor la situația disciplinară a persoanelor custodiate în centru, conducerea centrului a precizat că nu exista izolator, iar aplicarea sancțiunii disciplinare cu izolarea, prevăzută de art. 101, alin. f din Legea nr. 254/2013, nu a avut loc în perioada noiembrie 2023, până la data efectuării vizitei.

În anul 2026, în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Neamț fusese constatată o singură faptă (atitudine necuviincioasă) a unei persoane private de libertate, pentru care s-a aplicat sancțiunea cu avertisment. La data efectuării vizitei, persoana privată de libertate deja contestase sancțiunea primită, ceea ce dovedește faptul că se cunoștea procedura disciplinară. Din informațiile primite de la personalul centrului a reieșit că, în general, persoanele erau custodiate în centru pentru perioade scurte de timp și respectau obligațiile și interdicțiile legale, astfel că nu fuseseră înregistrate alte sancțiuni aplicate persoanelor custodiate în centru.

Cu ocazia vizitării Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Neamț, membrii echipei de vizitare au constatat următoarele:

Centrul era amplasat la demisolul clădirii unității și avea în componență 15 camere, astfel: 4 camere dotate cu câte 3 paturi, 10 camere cu câte 2 paturi și 1 cameră cu 1 pat.

Cu privire la spațiile de cazare, membrii echipei de vizitare au reținut că **unele camere din centru erau foarte înguste (aproximativ 1.20 m lățime)** și, potrivit informațiilor furnizate de conducerea centrului, nu exista nicio posibilitate tehnică de a le desființa sau modifica din cauza particularităților construcției, astfel, dacă ar fi fost modificate, ar fi afectată structura de rezistență a clădirii. Situațiile cele mai dificile din punct de vedere al disponibilității spațiului se înregistrau mai ales în camerele cu lățime mică în care erau custodiate 2 persoane. S-a observat că în același tip de cameră în care se afla un singur pat, senzația de spațiu insuficient era mult diminuată.

Femeile custodiate în centru aveau acces la un grup sanitar separat cu 2 toalete, 3 dușuri și 3 chiuvete. **Membrii echipei de vizitare au observat că în baie, în unele zone, vopseaua de pe pereți era scorjită, chiuvetele erau murdare, condițiile igienico-sanitare generale nefiind adecvate.** În acest sens, membrii echipei de vizitare apreciază că toate persoanele private de libertate trebuie să beneficieze de condiții igienico-sanitare corespunzătoare, fiind necesară o

mai mare implicare a persoanelor private de libertate și a personalului pentru menținerea curățeniei.

Potrivit observațiilor membrilor echipei de vizitare și potrivit declarațiilor persoanelor private de libertate intervievate, toate camerele de deținere aveau probleme cu sistemul de aerisire deoarece geamurile erau înguste și acoperite cu o plasă metalică deasă care nu permitea un transfer eficient al aerului. Această deficiență implica și accesul limitat al persoanelor private de libertate la lumina naturală. Exista și un sistem de ventilație centralizat, insuficient capacitat potrivit opiniei unor persoane private de libertate intervievate, care putea genera aer cald sau rece, în funcție de opțiunile persoanelor private de libertate. Referitor la acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră că persoanele private de libertate custodiate în centru trebuie să aibă posibilitatea de a aerisi în mod eficient camerele de cazare. De asemenea, persoanele custodiate au dreptul la lumină naturală. Ansamblul de reguli minime ale Națiunilor Unite pentru tratamentul deținuților (Regulile Nelson Mandela) precizează în mod explicit dreptul persoanelor private de libertate de a avea posibilitatea să aerisescă în mod eficient camerele în care locuiesc, precum și dreptul la lumina naturală - *Regula 14 În orice încăpere în care deținuții trebuie să trăiască și să muncească: (a) Ferestrele trebuie să fie suficient de mari pentru ca deținuții să poată citi și munci la lumina naturală, amplasarea acestor ferestre trebuie să permită pătrunderea de aer proaspăt și aceasta chiar dacă este sau nu ventilație artificială.*

În unele camere zugrăveala era deteriorată, prezentând urme de murdărie, iar mirosul era neplăcut. Paturile erau dotate cu saltele într-o stare corespunzătoare de curățenie, însă majoritatea lenjeriilor erau neigienizate. Cu privire la acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră necesar să se ia măsuri pentru îmbunătățirea condițiilor de cazare prin încheierea unui contract de prestări servicii sau achiziționarea unei mașini de spălat și a unui uscător, pentru igienizarea lenjeriilor.

Membrii echipei de vizitare au observat că în camerele de detenție lipseau spațiile pentru depozitarea hainelor și a obiectelor personale, precum și mobilierul necesar servirii mesei.

De asemenea, baia destinată bărbaților era dotată cu instalații sanitare antivandal, însă starea de igienă era necorespunzătoare, dușurile și vasele WC erau murdare, iar mirosul era dezagreabil. Cu privire la aceste aspecte, membrii echipei de vizitare consideră necesar să

se efectueze demersuri pentru îmbunătățirea condițiilor de cazare prin: igienizarea spațiilor de detenție (văruire), ventilarea corespunzătoare, precum și dotarea cu mobilierul necesar depozitării hainelor și obiectelor personale, precum și cu mobilierul necesar servirii mesei. De asemenea, conducerea centrului trebuie să ia măsuri astfel încât timpul destinat desfășurării activităților administrativ-gospodărești, de curățenie, de igienă să fie organizat mai riguros, astfel încât toate persoanele arestate să participe periodic la aceste activități.

Conform informațiilor primite, echipa de vizitare a reținut că distribuția materialelor igienico-sanitare (săpun, pastă de dinți) pentru persoanele private de libertate se efectua lunar, **însă unii deținuți au declarat că sunt nevoiți să-și suplimenteze articolele de igienă cu cele aduse de rude, în pachete, sau să le cumpere.**

Cu privire la efectuarea operațiunilor de dezinsecție și verificarea eficienței substanțelor folosite, a reieșit că acestea se efectuau periodic și ori de câte ori persoanele private de libertate solicitau, de către o firmă cu care era încheiat un contract de prestări servicii. **Din observațiile făcute de echipa de vizitare, precum și din discuțiile purtate cu persoanele private de libertate, a reieșit faptul că în unele camere fusese semnalată prezența insectelor dăunătoare, membrii echipei de vizitare apreciind ca necesară efectuarea operațiunilor de dezinsecție cu o frecvență mai mare și verificarea eficienței substanțelor folosite.**

Referitor la fondurile alocate pentru desfășurarea în bune condiții a activităților din centru, membrii echipei de vizitare au reținut că **fuseseră efectuate o serie de lucrări de întreținere și reparații curente (uzuale) la spațiile de cazare (văruit camere și holuri, înlocuit gresie și faianță), precum și achiziționarea unor bunuri materiale pentru dotarea camerelor de cazare (prize, saltele, lenjerii de pat) și a băilor (căzi duș, baterii chiuvete, corpuri de iluminat, faianță și gresie), precum și consumabile medicale. Cu privire la acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră necesar să se ia măsurile legale pentru alocarea în continuare a fondurilor suficiente desfășurării în bune condiții a activităților din Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Neamț.**

Cu privire la alimentație, s-a observat că hrana era primită de la popota I.P.J. Neamț, persoanele private de libertate precizând că erau mulțumite de calitatea și cantitatea mâncării, meniurile erau variate de la o zi la alta, **însă nu cunoșteau meniul zilnic.**

La data efectuării vizitei, la prânz au fost servite următoarele preparate: ciorbă țărănească de cartofi dresă cu lapte, pilaf de orez cu carne de pui și pâine.

Referitor la acordarea asistenței medicale, Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Neamț avea un cabinet unde se efectua examinarea medicală. Dotările cabinetului erau: un pat de consultație, un birou de lucru pentru medic și asistent, scaune, două dulapuri, cântar, chiuveță, stetoscop, otoscop, tensiometru, pulsoximetru, termometru. Dulapurile erau noi, cu medicație de strictă necesitate (calmante, antispastice, adrenalină, antibiotice, apă oxigenată, rivanol, comprese sterile, vată sterilă, ser fiziologic, seringi cu ac, glucometru, dexametazonă etc.).

În ceea ce privește medicația din dotare, **membrii echipei de vizitare au reținut că este necesară procurarea unei truse de mică chirurgie, completă, pentru rănilor ușoare care necesită drenaj, igienizare, pansament și sau sutură simplă.**

Mobila și celelalte suprafețe din cabinet erau igienizate. Masa medicală de tratamente și trusa de urgență pentru deplasări la camerele de detenție în caz de urgențe medicale minore erau bine dotate. **În cabinetul medical, ar fi necesar un defibrilator automat extern pentru deținuți, cât și pentru personal, acesta fiind util pentru gestionarea stopului cardio-respirator, afecțiunilor medicale cardio-vasculare, respiratorii, neurologice, care duc la alterarea stării de conștiență și oprirea bătăilor inimii.**

Gestionarea deșeurilor medicale era efectuată corespunzător, în spațiu bine securizat, cu dotările specifice (cutii închise ermetic pentru deșeuri biologice; ace și mănuși medicale utilizate în examinarea deținuților).

Camera de examinare medicală era luminoasă, curată, dar **insuficient ventilată, geamul fiind situat sus, cu acces dificil pentru a aerisi după fiecare examinare.** Cu privire la acest aspect, **membrii echipei de vizitare consideră necesar să se ia măsuri pentru igienizarea și dotarea corespunzătoare a spațiului de examinare medicală, pentru asigurarea condițiilor corespunzătoare de muncă pentru personalul medical, prin achiziționarea unui aparat de purificare a aerului cu ozon și sau aparat de aer condiționat eficient.**

Asistența medicală era asigurată de către un medic din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Neamț, care se prezintă în centru la cerere, precum și un asistent medical. Cu privire la acest aspect, **membrii echipei de vizitare consideră necesar să se efectueze demersuri pentru asigurarea corespunzătoare a asistenței medicale prin creșterea numărului de angajați care asigură asistența medicală în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Neamț, prin încheierea unui contract de colaborare sau angajare a unui medic pentru activitatea din centru.**

La primirea în centru, persoanelor private de libertate li se efectua un examen medical clinic general, cu scopul depistării semnelor evidente de agresiune, adicții, tulburări psihice, risc de suicid, depistării bolilor infectocontagioase și parazitare, precum și a cunoașterii antecedentelor patologice și afecțiunilor cronice, care ar impune instituirea de îndată a unei terapii medicamentoase adecvate, izolare în camera specifică, precum și regim igienico-dietetic.

De asemenea, la intrarea în centru, deținuții erau trimiși la efectuarea unei radiografii toracice în Spitalul Județean Neamț.

Medicația pentru afecțiunile cronice se administra de către asistentul medical. Pentru analize și consulturi de specialitate, deținuții erau prezentați în policlinica Spitalului Județean Neamț cu bilet de trimitere.

Urgențele majore se rezolvau prin sistemul 112, cei aflați în custodia centrului fiind transportați la unitățile medicale sub pază.

În cadrul vizitei, au fost puse la dispoziție membrilor echipei de vizitare registrele folosite în activitatea centrului, astfel: Registrul de consultații medicale, Registrul de evidență a primirii și punerii în libertate a persoanelor reținute sau arestate preventiv, Registrul evidență bolnavi cronici.

Din analiza Registrului de evidență a primirii și punerii în libertate a persoanelor reținute sau arestate preventiv a reieșit că examenul clinic obiectiv era minuțios realizat, cu descrierea leziunilor existente pe corpul deținuților, inclusiv existența papiloamelor, absență de membru etc.

Cu privire la asigurarea hranei, membrii echipei de vizitare au reținut că hrana era primită și pregătită de la cantina I.P.J. Neamț. Hrana era distribuită de către o persoană privată de libertate (cu analizele medicale efectuate la zi). Alimentele erau depozitate în marmite de inox, la oficiul centrului, care era dotat cu veselă, chiuveță, masă de bucătărie, frigider.

Membrii echipei de vizitare au reținut că frigiderele în care deținuții își depozitau mâncarea primită de acasă, necesitau o sporire a igienei, o curățare mai frecventă și îndepărtarea pungilor care au folosit la deplasarea produselor în exterior. De asemenea, membrii echipei de vizitare consideră necesar să se continue măsurile de verificare medico-sanitară a alimentelor și spațiilor de manipulare a hranei deținuților, inclusiv a modului de distribuire în camere a alimentelor.

Cu privire la activitățile de petrecere a timpului liber, respectarea dreptului la informare al persoanelor private de libertate, membrii echipei de vizitare au reținut că toate camerele de deținere erau dotate cu televizoare și, potrivit declarațiilor persoanelor private de libertate

intervievate, personalul dădea dovadă de flexibilitate în ceea ce privește programul de vizionare tv. În centru era amenajată o mică bibliotecă cu aproximativ 200 volume, la dispoziția persoanelor private de libertate care doreau să citească. **Nu existau materiale informative în camere – așa numita mapă de informare care ar fi trebuit să conțină extrase din regulamentele de ordine interioară, drepturi și obligații ale persoanelor private de libertate pe durata șederii în centru etc.** De asemenea, persoanele private de libertate intervievate în timpul vizitei au declarat că **nu au primit niciun document scris la intrarea în centru.** Potrivit declarațiilor conducerii centrului, au existat materiale informative în camere, dar acestea au dispărut sau au fost distruse. **Referitor la acest aspect, membrii echipei de vizitare apreciază că fiecare persoană nou depusă în centru ar trebui să primească un document care să conțină un minim de informații referitoare la regulamentul centrului, respectându-se procedurile legale referitoare la informarea inițială cu privire la drepturi, obligații și interdicții, recompense, abateri și sancțiuni disciplinare.** De asemenea, conținutul materialelor informative ar trebui prelucrat, mai ales pentru persoanele analfabete sau care au o capacitate redusă de înțelegere (persoanele din centru să fie informate verbal), în funcție de capacitatea de înțelegere a acestora.

CPT-ul subliniază, de asemenea, în cel de-al 2-lea Raport General, importanța informării exprese, fără întârziere a persoanelor din custodia poliției, asupra drepturilor lor. La sosire, persoanele trebuie să primească un exemplar cu regulamentul de ordine interioară al instituției și o descriere scrisă a drepturilor și obligațiilor lor, într-o limbă și manieră pe care să le poată înțelege. **Ei trebuie de asemenea să primească informații despre cum să depună o plângere, inclusiv detaliile de contact ale autorităților competente să primească reclamații, cât și adresele oricăror servicii care oferă asistență juridică.**

Pentru a se asigura că acest lucru este înfăptuit, CPT-ul consideră că **un formular conținând aceste drepturi exprimate într-o manieră simplă trebuie dat sistematic persoanelor deținute de poliție, chiar de la începutul custodiei.** Apoi, persoanelor în cauză trebuie să li se ceară să semneze o declarație care să ateste faptul că au fost informați asupra drepturilor lor.

Drepturile persoanelor private de libertate nu vor avea nici o valoare dacă nu vor fi cunoscute de deținuți. În consecință, este imperativ necesar ca persoanele din custodia poliției să fie în mod expres informate, fără întârziere, cu privire la drepturile lor, într-o limbă pe

care să o înțeleagă. Pentru a face aceasta, trebuie sistematic transmis persoanelor din custodia poliției, de la începutul detenției, un formular care să conțină aceste drepturi.

Exista o cameră cu destinația de club sau cameră de petrecere a timpului liber, nemobilată cu excepția câtorva scaune, dotată cu televizor și telefon. Una dintre persoanele intervievate în timpul vizitei a declarat că nu o să mai meargă la club din cauza lipsei de igienă, iar altă persoană a declarat că nu are cunoștință de existența clubului. Referitor la aceste aspecte, membrii echipei de vizitare apreciază că sala cu destinația de club trebuie să ofere condiții decente de petrecere a timpului liber, din punct de vedere al aspectului, al condițiilor igienico-sanitare dar și al utilității. Astfel, clubul ar trebui să prezinte condiții igienico-sanitare bune, să aibă mobilier adecvat și să fie dotat cu jocuri, cărți, reviste sau alte lucruri care au sens pentru petrecerea timpului liber al persoanelor private de libertate. De asemenea, persoanele private de libertate ar trebui să fie informate la intrarea în centru cu privire la existența clubului.

Curtea de plimbare era prevăzută cu un spațiu acoperit și era dotată cu două spalieri metalice pentru exerciții fizice. Conform informațiilor furnizate de personalul centrului, toate persoanele custodiate în centru aveau acces la activități în aer liber, acestea fiind scoase în curtea de plimbare prin rotație, timp de o oră zilnic. Potrivit declarațiilor conducerii centrului, la curtea de plimbare au existat mai multe biciclete fitness, dar s-au defectat din cauza utilizării necorespunzătoare. Referitor la acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră că persoanele private de libertate ar trebui să beneficieze de mai multe facilități la curtea de plimbare – dispozitive sportive, elemente de mobilier (bănci, scaune etc.).

Referitor la respectarea drepturilor persoanelor cu deficiențe locomotorii, s-a constatat că centrul nu dispunea de băi accesibilizate pentru uzul persoanelor cu handicap locomotor, și nu existau nici alte facilități destinate uzului acestora. Deși, potrivit declarațiilor conducerii centrului, în ultimii ani, până la momentul vizitei, nu s-au înregistrat situații de persoane custodiate cu deficiențe locomotorii, centrul nu respecta prevederile Legii nr. 448 din 6 decembrie 2006 Republicată privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, care la art. 62 precizează următoarele: *Clădirile de utilitate publică, căile de acces, clădirile de locuit construite din fonduri publice, mijloacele de transport în comun și stațiile acestora, taxiurile, vagoanele de transport feroviar pentru călători și persoanele principalelor stații, spațiile de parcare, străzile și drumurile publice, telefoanele publice, mediul informațional*

și comunicațional vor fi adaptate conform prevederilor legale în domeniu, astfel încât să permită accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap. De asemenea, Regulamentul privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora precizează în mod expres că, în fiecare centru vor fi prevăzute căi de acces pentru persoanele cu dizabilități....în cazul acestora (persoanelor cu dizabilități) vor fi prevăzute camere de cazare dotate corespunzător.

Referitor la respectarea drepturilor persoanelor cu deficiențe locomotorii, membrii echipei de vizitare apreciază că Centrul trebuie să se conformeze prevederilor legale în materia drepturilor persoanelor cu dizabilități, precum și normativelor interne ale Ministerului Afacerilor Interne.

În ceea ce privește colaborările cu diverse organizații, s-a reținut că nu existau colaborări cu organizații neguvernamentale și nici nu au existat solicitări din partea acestora de a iniția implementarea unor programe, vizite sau sprijinirea persoanelor custodiate în centru deși, potrivit opiniei membrilor echipei de vizitare, colaborarea cu astfel de organizații care au ca obiect de activitate promovarea și respectarea drepturilor omului s-ar putea constitui ca un instrument suplimentar de consolidare a protecției persoanelor aflate în custodia centrului. În același timp, în eventualitatea colaborării cu organizațiile neguvernamentale specializate în promovarea și protecția drepturilor omului, s-ar putea diversifica și consolida serviciile pe care centrul le oferă și, de asemenea, s-ar facilita integrarea familială și socio-profesională a persoanelor private de libertate, în perioada post detenție. Având în vedere aspectele enunțate anterior, membrii echipei de vizitare apreciază că Inspectoratul de Poliție al Județului Neamț/conducerea Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Neamț ar trebui să identifice organizații neguvernamentale dispuse să colaboreze și să încheie cu acestea acorduri de cooperare/protocoale de colaborare privind derularea unor activități/programe în parteneriat, în beneficiul persoanelor private de libertate.

Din interviurile cu persoanele private de libertate a reieșit că cele mai multe dintre acestea erau mulțumite de calitatea și cantitatea hranei servite, de programul de furnizare al apei calde și de condițiile de cazare. Potrivit declarațiilor persoanelor custodiate intervievate, în centru erau respectate drepturile legale cu privire la telefoane, vizite, pachete, ieșirea la curtea de plimbare sau programul de vizionare TV. Nicio persoană interviuată nu a reclamat existența relelor tratamente sau a abuzurilor fizice sau psihice în centru.

3. Recomandări.

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ

Conducerii Inspectoratului de Poliție Județean Neamț să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Respectarea prevederilor legale referitoare la regimul de cazare special pentru minori, astfel încât persoanele private de libertate minore să fie cazate separat de adulți, având în vedere că este în sarcina administrației instituțiilor să ia măsuri speciale de precauție pentru a-i proteja pe minori de orice formă de abuz, inclusiv exploatare sexuală sau de altă natură.
2. Continuarea procedurii de modificare/suplimentare a structurii organizatorice, conform nevoilor reale ale Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Neamț.
3. Desfășurarea în mod permanent de instruiți și formări profesionale cu privire la gestionarea situațiilor neprevăzute, precum și la legislația națională și internațională privind drepturile omului.
4. Respectarea procedurilor legale referitoare la informarea inițială cu privire la drepturi, obligații și interdicții, recompense, abateri și sancțiuni disciplinare, astfel încât toate persoanele private de libertate să primească la depunerea în centru materiale informative cu privire la regulamentele, drepturile și obligațiile acestora pe timpul șederii în centru și să li se prelucreze (să fie informați verbal), în funcție de capacitatea de înțelegere a acestora, conținutul materialelor scrise.
5. Asigurarea fondurilor necesare pentru îmbunătățirea condițiilor de cazare prin realizarea unor lucrări de reparație și igienizare a spațiului în care era organizat Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Neamț (văruire pereți, înlocuire gresie și faianță deteriorate din unele spații ale unității), motivat de faptul că la data efectuării vizitei unitatea nu asigura condiții corespunzătoare de cazare.
6. Efectuarea operațiunilor de dezinsecție cu o frecvență mai mare și verificarea eficienței substanțelor folosite, având în vedere că la data efectuării vizitei în unele camere fusese semnalată prezența insectelor dăunătoare.

7. Identificarea unor soluții pentru asigurarea aerisirii și a luminii naturale în mod corespunzător, în acord cu prevederile legislației naționale, precum și cu recomandările stabilite prin tratatele și convențiile internaționale în domeniu ratificate de țara noastră.
8. Îmbunătățirea condițiilor de cazare prin igienizarea lenjeriilor și a spațiilor de detenție (văruire) și asigurarea temperaturii adecvate în camere și băi.
9. Realizare igienei corespunzătoare la băi, în camerele de detenție, precum și în celelalte spații ale centrului în care au acces persoanele private de libertate, cu implicarea persoanelor custodiate și sub coordonarea personalului centrului, pentru asigurarea unor condiții de locuire decente în centru.
10. Organizarea mai riguroasă a timpului destinat desfășurării activităților administrativ-gospodărești, de curățenie, de igienă, astfel încât toate persoanele arestate să participe periodic la aceste activități.
11. Luarea unor măsuri pentru igienizarea și dotarea corespunzătoare a încăperii cu destinația de club și a curții de plimbare, astfel încât persoanele private de libertate să poată beneficia de acestea în mod adecvat; informarea tuturor persoanelor private de libertate cu privire la existența clubului și a condițiilor de utilizare a acestuia.
12. Îmbunătățirea asistenței medicale prin igienizarea și dotarea corespunzătoare a spațiului de examinare medicală, prin asigurarea condițiilor corespunzătoare de muncă pentru personalul medical, prin achiziționarea de mobilier și dispozitive medicale (trusă de mică chirurgie, defibrilator), precum și prin asigurarea ventilației corespunzătoare (aparat aer condiționat) a camerei destinate examinării medicale.
13. Asigurarea asistenței medicale adecvate prin creșterea numărului de angajați care acordă asistență medicală în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Neamț, având în vedere că la data efectuării vizitei doar un medic și un asistent medical din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Neamț deserveau Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Neamț, 24/24 ore/zi.
14. Continuarea măsurilor de verificare medico-sanitară a alimentelor și spațiilor de manipulare a hranei, inclusiv distribuirea în camere a alimentelor.
15. Asigurarea facilităților și adaptabilităților necesare accesului și mobilității persoanelor cu deficiențe locomotorii (rampă de acces, mijloace de acces la etaj, baie accesibilizată, fotolii rulante etc.), în acord cu prevederile legislației naționale precum și cu recomandările stabilite prin tratatele și convențiile internaționale în domeniu, având în vedere că la data efectuării vizitei centrul nu dispunea de niciun fel de facilități sau adaptări pentru aceste persoane.

16. Dotarea curții de plimbare cu mai multe facilități – dispozitive sportive, elemente de mobilier (bănci, scaune etc.), astfel încât persoanele custodiate în centru să aibă acces în mod corespunzător la activități în aer liber.
17. Identificarea unor organizații neguvernamentale specializate în promovarea și protecția drepturilor omului și cooptarea acestora pentru derularea de activități/programe cu scopul îmbunătățirii calității vieții persoanelor custodiate în centru, a consolidării protecției acestora pe timpul șederii în centru, dar și pentru facilitarea reinsertiei socio-familiale și profesionale în perioada post eliberare.